

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.

Ефективна економіка. 2026. № 3.

ISSN 2307-2105

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.3.166>

УДК 658.5:339.37

Є. В. Савка,

аспірант, Львівський торговельно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-4291-2277>

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ
ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ
РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ**

Y. Savka,

Postgraduate student, Lviv University of Trade and Economics

**ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC TOOLS FOR
STRENGTHENING THE ECONOMIC SECURITY OF RETAIL
ENTERPRISES**

У статті обґрунтовано теоретико-методичні та науково-прикладні засади формування організаційно-економічного інструментарію зміцнення економічної безпеки підприємств роздрібною торгівлі в умовах підвищеної невизначеності та динамічних змін ринкового середовища. Актуальність дослідження зумовлена зростанням впливу фінансових, логістичних, конкурентних, поведінкових та інших ризиків та загроз, що особливо

відчутні для підприємств роздрібно́ї торгівлі з огляду на високу оборотність товарних запасів, значні обсяги щоденних транзакцій, залежність від купівельної спроможності населення та чутливість до змін споживчих переваг. Систематизовано складові організаційного інструментарію, до якого віднесено удосконалення внутрішньої політики касових операцій і товарного обліку, модернізацію систем внутрішнього контролю та аудиту, регламентування процесів прийому, зберігання й реалізації товарів, впровадження POS- і CRM-систем, цифровізацію документообігу, розвиток системи внутрішніх комунікацій, управління інноваційно-технологічними процесами, удосконалення кадрової політики, підвищення кваліфікації персоналу та інтелектуалізації праці, формування системи мотивації та стимулювання високопродуктивної праці, здійснення постійного моніторингу ринку та конкурентного середовища. Розкрито зміст економічного інструментарію, що охоплює бюджетування та фінансове планування, управління грошовими потоками, страхування товарних запасів і обладнання, формування резервних фондів, інвестування в модернізацію матеріально-технічного забезпечення, фінансування цифрових і маркетингових бізнес-проектів, застосування податкового планування, залучення кредитних та інвестиційних ресурсів, впровадження антикризових фінансових операцій. Доведено, що інтеграція зазначених інструментів у єдину систему управління створює передумови для мінімізації внутрішніх і зовнішніх ризиків та загроз, підвищення стабільності та стійкості, стратегічної адаптивності підприємств роздрібно́ї торгівлі..

The article substantiates the theoretical, methodological and scientific-applied principles of forming organizational and economic tools for strengthening the economic security of retail enterprises in conditions of increased uncertainty and dynamic changes in the market environment. The relevance of the study is due to the increasing impact of financial, logistical,

competitive, behavioral and other risks and threats, which are especially noticeable for retail enterprises due to the high turnover of inventories, significant volumes of daily transactions, dependence on the purchasing power of the population and sensitivity to changes in consumer preferences. The components of the organizational toolkit are systematized, which include improving the internal policy of cash operations and commodity accounting, modernizing internal control and audit systems, regulating the processes of receiving, storing and selling goods, implementing POS and CRM systems, digitalizing document flow, developing the internal communications system, managing innovative and technological processes, improving personnel policy, improving personnel skills and intellectualizing labor, forming a system of motivation and stimulating highly productive labor, and constantly monitoring the market and competitive environment. The content of the economic toolkit is disclosed, which includes budgeting and financial planning, cash flow management, insurance of inventories and equipment, forming reserve funds, investing in the modernization of logistics, financing digital and marketing business projects, applying tax planning, attracting credit and investment resources, and implementing anti-crisis financial operations. It has been proven that the integration of these tools into a single management system creates the prerequisites for minimizing internal and external risks and threats, increasing stability and resilience, and strategic adaptability of retail enterprises. The results obtained can be used in developing programs to strengthen economic security and form long-term strategies for the development of retail enterprises.

Ключові слова: *економічна безпека, підприємства роздрібної торгівлі, організаційно-економічні інструменти, зміцнення, управління, ризики, загрози, бізнес-процеси, товари.*

Keywords: *economic security, retail enterprises, organizational and economic tools, strengthening, management, risks, threats, business processes, goods.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Забезпечення економічної безпеки підприємств роздрібної торгівлі є однією з ключових умов стабільного функціонування галузі та підвищення її конкурентоспроможності. Більше того, у сучасних умовах високої економічної нестабільності, динамічних змін у споживчій поведінці та посиленої конкуренції питання зміцнення економічної безпеки набуває особливої ваги для менеджменту підприємств різних галузей та потребує ґрунтовного дослідження. Підприємства роздрібної торгівлі стикаються з комплексом ризиків і загроз, які охоплюють фінансові, операційні, управлінські, технологічні та інші аспекти діяльності, що вимагає системного підходу до їх виявлення, оцінювання та недопущення.

Проблема формування ефективного організаційно-економічного інструментарію забезпечення економічної безпеки має як науковий, так і практичний вимір. З наукової точки зору, такий напрям дослідження пов'язаний з необхідністю розробки теоретичних моделей інтеграції внутрішніх управлінських механізмів підприємства роздрібної торгівлі з зовнішніми регуляторними й галузевими стандартами. Практичний аспект полягає у впровадженні цих моделей на рівні підприємств роздрібної торгівлі для мінімізації ризиків, оптимізації ресурсного забезпечення та підвищення ефективності бізнес-процесів. Особливо важливим є поєднання традиційних підходів до управління ризиками з інноваційними методами, включно з цифровізацією процесів, що дозволяє підвищувати гнучкість підприємства роздрібної торгівлі та адаптацію до змін зовнішнього середовища.

Відтак визначення ефективного організаційно-економічного інструментарію зміцнення економічної безпеки підприємств роздрібної торгівлі є актуальним науковим завданням і одночасно вирішує конкретні практичні потреби галузі: забезпечення стабільності бізнес-процесів,

зниження вразливості до кризових явищ та підвищення інноваційного й технологічного потенціалу підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження у сфері економічної безпеки підприємств роздрібної торгівлі передбачають як уточнення фундаментальних засад організації стабільного функціонування бізнес-процесів, так і розроблення нових підходів, у межах яких значна увага приділяється організаційно-економічному інструментарію, цифровізації управлінських процесів та формуванню ефективної бізнес-моделі підприємства. Так, Р. Лупак доводить важливість системності розвитку підприємницької діяльності в умовах імпортонасичення внутрішнього ринку України та акцентує увагу на необхідності комплексного поєднання економічного, управлінського та інституційного інструментарію [1, с. 136–142].

Важливим чинником формування ефективного механізму економічної безпеки є державна політика, яка визначає пріоритети та засоби підтримки стабільності внутрішнього ринку. Про це наголошують Т. Васильців та ін., зокрема на тому, що держава відіграє ключову роль у забезпеченні стійкості економічних процесів і захисті підприємств від негативних зовнішніх впливів [2, с. 10–19]. Комплементарним є підхід у праці [3], який підкреслює важливість конкурентоспроможності торговельного підприємства та формування механізму її забезпечення як основи економічної безпеки.

Значна увага науковців приділяється розробленню організаційно-економічного інструментарію зміцнення економічної безпеки підприємств. Так, В. Панченко та О. Панченко обґрунтовують комплексний інструментарій зміцнення безпеки підприємств у кризових умовах, включаючи економічні, фінансові та управлінські заходи [4, с. 291–295]. У працях Г. Коптевої досліджуються організаційні підходи до оцінки економічної безпеки бізнес-процесів, а також особливості методичного забезпечення їхньої ефективності [5, с. 48–54; 6, с. 65–70]. Аналіз сучасних

підходів до оцінки стану економічної безпеки торговельних підприємств здійснено В. Алькемою та О. Кучмєєвим, що дозволяє інтегрувати різні методики управління ризиками та контролю фінансової стійкості [7, с. 187–194].

Значну увагу у сучасних дослідженнях приділено використанню цифрових технологій у забезпеченні економічної безпеки. Так, В. Бакай та Б. В. Дергалюк досліджують вплив цифрової трансформації та інформаційних систем на ефективність управління підприємством і підвищення рівня його безпеки [8, с. 32–35; 9, с. 65–68].

Не менш важливим є аналіз структури та складових економічної безпеки підприємства. К. Зіненко, М. Чорна та ін. акцентують увагу на методологічній сутності та основних складових формування економічної безпеки підприємства [10, с. 9–16; 11, с. 74–86]; Н. Ярошевич та А. Дубравський досліджують вплив бізнес-моделі підприємства на структуру цих складових, що дозволяє прогнозувати ефективність управлінських рішень [12].

Попри сформованість фундаментального базису організаційно-економічного інструментарію забезпечення економічної безпеки підприємств роздрібної торгівлі, зберігається потреба у подальшому вдосконаленні підходів з урахуванням цифровізації, адаптації до нових ринкових викликів та інтеграції інноваційних управлінських практик.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є науково-прикладне обґрунтування організаційно-економічного інструментарію зміцнення економічної безпеки підприємств роздрібної торгівлі.

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою систематизації заходів щодо зміцнення економічної безпеки підприємств роздрібної торгівлі доцільно виокремити дві взаємопов'язані групи інструментів – організаційний та економічний інструментарій. Комплексне застосування такого інструментарію дає змогу забезпечити формування цілісного

механізму протидії ризикам та загрозам, підвищення стійкості до ринкових викликів і змін у споживчих тенденціях.

Так, організаційний інструментарій в основному спрямований на впорядкування бізнес-процесів, удосконалення системи управління, контролю та інформаційного забезпечення діяльності роздрібного торговельного підприємства. Завдяки організаційному інструментарію вдається сформувати внутрішнє регламентоване середовище, у якому мінімізовано операційні ризики та підвищено прозорість управлінських рішень.

Натомість економічний інструментарій охоплює фінансово-інвестиційні, бюджетні, страхові та антикризові процеси, які забезпечують ресурсну підтримку економічної безпеки роздрібного торговельного підприємства, підвищують його платоспроможність, ліквідність та інвестиційну привабливість.

Відтак взаємодія зазначених інструментів створює синергетичний ефект, за якого організаційні рішення підсилюються економічними важелями впливу, а ресурсне забезпечення використовується більш раціонально та стратегічно. Структуризацію відповідних інструментів зміцнення економічної безпеки підприємства роздрібної торгівлі подано на рис. 1. Зокрема, запропонована структуризація враховує специфіку діяльності торговельних підприємств, для яких характерними є висока оборотність товарних запасів, значна частка операцій із готівковими та безготівковими розрахунками, залежність від коливань споживчого попиту, підвищена чутливість до логістичних, фінансових і конкурентних ризиків. Відповідно зміцнення економічної безпеки потребує від менеджменту таких підприємств комплексного поєднання управлінських та економічних рішень.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ інструментарій

- * удосконалення внутрішньої політики та процедур ведення касових операцій, обліку товарів і грошових потоків;
- * модернізація системи внутрішнього контролю та аудиту продажів і товарообігу;
- * регламентування торговельних процесів: прийом товару, розміщення, облік, відвантаження;
- * організація внутрішньої системи інформаційно-комунікаційних відносин (*POS*, *CRM*, системи електронного обліку);
- * впровадження інновацій та управління змінами в торговельних операціях;
- * регламентування підбору, навчання та мотивації персоналу торгових об'єктів;
- * покращення системи моніторингу ринку, конкурентів та споживчих тенденцій

ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ П підприємств роздрібно́ї торгівлі

ЕКОНОМІЧНИЙ інструментарій

- * бюджетування та фінансове планування торговельних об'єктів;
- * страхування товарних запасів, торгового обладнання та логістичних процесів;
- * інвестування у модернізацію торгових залів, складів і технологічної інфраструктури;
- * впровадження систем стимулів для персоналу та підвищення інтелектуалізації праці;
- * формування маркетингових бюджетів та стратегічних інвестицій у просування бренду;
- * фінансування інноваційних проєктів і цифрових рішень;
- * впровадження антикризового інструментарію (створення резервних фондів, укладання короткострокових та довгострокових фінансово-кредитних інвестиційних договорів)

Рис. 1. Організаційний та економічний інструментарій зміцнення економічної безпеки підприємств роздрібно́ї торгівлі

В контексті організаційного інструментарію потрібно виділити вагомість удосконалення внутрішньої політики та процедур ведення касових операцій, обліку товарів і грошових потоків. Зокрема, чітка

регламентація руху фінансових ресурсів і товарних запасів мінімізує ризики зловживань, помилок персоналу та несанкціонованих втрат, що особливо актуально для підприємств роздрібною торгівлі із великою кількістю щоденних транзакцій. Логічним продовженням цього напряму є модернізація системи внутрішнього контролю та аудиту продажів і товарообігу, яка дозволяє своєчасно виявляти відхилення, аналізувати ефективність реалізації товарів та забезпечувати прозорість бізнес-процесів.

Водночас важливим управлінським елементом є регламентування торговельних процесів – від прийому товару до його розміщення, обліку та відвантаження. Системність і стандартизація цих процедур сприяють зниженню логістичних ризиків, запобіганню пересортуванню, псуванню чи втратам товарів. Поряд з тим, така регламентація неможлива без організації внутрішньої системи інформаційно-комунікаційних відносин, зокрема впровадження *POS*-систем, *CRM*-рішень та електронного обліку. Відповідно цифровізація процесів забезпечує оперативний доступ до даних, підвищує якість управлінських рішень і створює основу для прогнозування попиту та оптимізації асортиментної політики.

З огляду на високу динамічність конкурентного середовища та масштабність технологізації бізнесу для підприємств роздрібною торгівлі актуальними є заходи інноваційно-технологічного забезпечення управління торговельними операціями. Оскільки роздрібна торгівля функціонує в умовах швидких змін споживчих переваг, здатність підприємства адаптуватися до нових форматів обслуговування, електронної комерції чи омніканальних моделей стає пріоритетною складовою зміцнення його економічної безпеки. У цьому контексті особливого значення набуває регламентування підбору, навчання та мотивації персоналу торгових об'єктів. Так, кваліфікований і мотивований персонал не лише забезпечує якісний сервіс, а й знижує операційні ризики, пов'язані з помилками чи недотриманням організаційних процедур.

Прикладне значення серед організаційних інструментів має покращення моніторингу ринку, поведінки конкурентів і споживчих тенденцій. Зокрема, аналітична складова дозволяє своєчасно реагувати на зміни зовнішнього середовища, формувати конкурентні переваги та запобігати стратегічним ризикам і загрозам, що прямо впливає на довгострокову стійкість підприємства роздрібної торгівлі.

Примітно, що економічний інструментарій логічно доповнює організаційні заходи, забезпечуючи їх ресурсне підґрунтя. Зокрема, бюджетування та фінансове планування торговельних об'єктів створюють основу для раціонального розподілу фінансових ресурсів, підтримання ліквідності та платоспроможності. Для підприємств роздрібної торгівлі, де значну частину витрат становлять закупівлі товарів, оренда площ і витрати на персонал, системне фінансове планування є запорукою запобігання касовим розривам.

Також важливим економічним інструментом зміцнення економічної безпеки підприємств роздрібної торгівлі є страхування товарних запасів, торгового обладнання та логістичних процесів. Зважаючи на ризики пошкодження, втрати чи форс-мажорні обставини, страхові операції дають змогу мінімізувати фінансові наслідки непередбачуваних подій і підтримувати стабільність підприємницької діяльності. Натомість інвестування в модернізацію торговельних залів, складів і технологічної інфраструктури сприяє підвищенню продуктивності, оптимізації витрат і зміцненню конкурентних позицій підприємства.

Потрібно звернути увагу на вагому роль впровадження систем стимулювання персоналу та підвищення інтелектуалізації праці, що безпосередньо впливає на результативність продажів і якість обслуговування клієнтів. Також попри акценти на покращення соціально-трудова відносин менеджмент підприємств роздрібної торгівлі має посилювати увагу на формування маркетингових бюджетів та здійснення

стратегічних інвестицій у просування бренду і як результат досягнення розширення клієнтської бази і партнерських відносин.

Відомо, що фінансування інноваційних проєктів і цифрових рішень створює передумови для довгострокового розвитку та підвищення адаптивності до змін конкурентного середовища. Тут потрібно виділити вагомість здійснення антикризових операцій, зокрема створення резервних фондів і укладання фінансово-кредитних та інвестиційних договорів. Такі заходи формують фінансовий «буфер економічної безпеки», що дозволяє підприємству роздрібно́ї торгівлі зберігати стабільність навіть у періоди зниження купівельної спроможності населення чи інших ринкових викликів та шоків.

Загалом системне застосування організаційного та економічного інструментарію забезпечує реальне зміцнення економічної безпеки підприємств роздрібно́ї торгівлі. Так, в організаційному напрямі формується впорядкована та контрольована внутрішня система управління, тоді як в економічному – забезпечується її стійкість і стратегічну гнучкість.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. У результаті проведеного дослідження обґрунтовано доцільність формування цілісного організаційно-економічного інструментарію зміцнення економічної безпеки підприємств роздрібно́ї торгівлі як системної відповіді на зростання фінансових, операційних, технологічних, конкурентних та інших ризиків і загроз. Специфіка діяльності підприємств роздрібно́ї торгівлі – висока оборотність товарних запасів, значні обсяги транзакцій, залежність від змін споживчого попиту та підвищена чутливість до зовнішніх коливань – зумовлює необхідність комплексного поєднання організаційних і економічних інструментів управління. Відповідно організаційні інструменти забезпечують впорядкування бізнес-процесів, підвищення прозорості контролю, цифровізацію операцій та зміцнення кадрового потенціалу. Натомість економічні інструменти

формують фінансову основу економічної безпеки через бюджетування, страхування, інвестування, стимулювання персоналу, маркетингове фінансування та антикризові заходи. Водночас саме їх синергетична взаємодія створює усі необхідні передумови для довгострокового розвитку та зміцнення економічної безпеки підприємств роздрібно́ї торгівлі.

Перспективи подальших наукових розвідок доцільно пов'язати з розробленням методики оцінювання ефективності застосування організаційно-економічного інструментарію, побудовою інтегрального показника рівня економічної безпеки підприємства роздрібно́ї торгівлі. Актуальним напрямом є також дослідження адаптації запропонованого інструментарію до умов воєнної та посткризової економіки, трансформації споживчих ринків і розвитку омніканальних форматів роздрібно́ї торгівлі.

Література

1. Лупак Р. Л. Розвиток підприємництва в умовах імпортонасичення внутрішнього ринку України. *Підприємництво і торгівля*. 2018. Вип. 22. С. 136–142.
2. Васильців Т. Г., Флейчук М. І., Лупак Р. Л. Пріоритети і засоби державної політики забезпечення економічної безпеки розвитку внутрішнього ринку в Україні. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2017. Вип. 53. С. 10–19.
3. Лупак Р. Л. Конкурентоспроможність торговельного підприємства та механізм її забезпечення : дис. к.е.н. Львів: Львівська комерційна академія, 2008. 230 с.
4. Панченко В., Панченко О. Інструментарій зміцнення економічної безпеки підприємств в умовах кризи. *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2024. № 3. С. 291–295.
5. Коптева Г. М. Організаційне забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємства торгівлі. *Економічний простір*. 2020. № 157. С. 48–54.

6. Коптева Г. Особливості формування методичного інструментарію оцінки економічної безпеки бізнес-процесів торговельних підприємств. *Економічний простір*. 2020. № 153. С. 65–70.

7. Алькема В., Кучмеев О. Аналіз сучасних підходів до оцінки стану економічної безпеки торговельних підприємств. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2020. № 4(60). С. 187–194.

8. Бакай В. Й. Забезпечення економічної безпеки підприємства на основі використання цифрових технологій. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. № 4(1). С. 32–35.

9. Дергалюк Б. В. Вплив цифрової трансформації на забезпечення економічної безпеки підприємства. *Економічний вісник Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут”*. 2023. № 26. С. 65–68.

10. Зіненко К., Кобелева Т. Економічна безпека підприємства: методологічна сутність та складові формування. *Вісник Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут” (економічні науки)*. 2022. № 4. С. 9-16.

11. Чорна М. В., Шуміло О. С. Принципи, функції та методи управління економічною безпекою підприємства роздрібною торгівлі. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2016. Вип. 2(24). С. 74–86.

12. Ярошевич Н. Б., Дубравський А. В. Вплив бізнес-моделі підприємства на структуру складових його економічної безпеки. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 18. URL: <https://www.a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/1040>

References

1. Lupak, R.L. (2018), “Development of entrepreneurship in the conditions of import saturation of the domestic market of Ukraine”, *Pidprijemnytstvo i torhivlia*, vol. 22, pp. 136–142.

2. Vasylytsiv, T.H. Fleichuk, M.I. and Lupak, R.L. (2017), “Priorities and means of state policy of ensuring economic security of domestic market development in Ukraine”, *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 53, pp. 10–19.

3. Lupak, R.L. (2008), “Competitiveness of a trade enterprise and the mechanism of its provision”, Abstract of Ph.D. dissertation, Economy, Lviv Commercial Academy, Lviv, Ukraine.

4. Panchenko, V. and Panchenko, O. (2024), “Tools for strengthening the economic security of enterprises in crisis conditions”, *Modeling the Development of the Economic Systems*, vol. 3, pp. 291–295.

5. Koptieva, H.M. (2020), “Organizational support of economic security of business processes of a trade enterprise”, *Ekonomichnyi prostir*, vol. 157, pp. 48–54.

6. Koptieva, H. (2020), “Peculiarities of formation of methodological tools for assessing the economic security of business processes of trade enterprises”, *Ekonomichnyi prostir*, vol. 153, pp. 65–70.

7. Alkema, V. and Kuchmieiev, O. (2020), “Analysis of modern approaches to assessing the state of economic security of trade enterprises”, *Vcheni zapysky Universytetu “KROK”*, vol. 4(60), pp. 187–194.

8. Bakai, V.Y. (2020), “Ensuring economic security of an enterprise based on the use of digital technologies”, *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 4(1), pp. 32–35.

9. Derhaliuk, B.V. (2023), “The impact of digital transformation on ensuring the economic security of an enterprise”, *Ekonomichnyi visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy “Kyivskyi politekhnichnyi instytut”*, vol. 26, pp. 65–68.

10. Zinenko, K. and Kobielieva, T. (2022), “Economic security of an enterprise: methodological essence and components of formation”, *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu “Kharkivskyi politekhnichnyi instytut” (ekonomichni nauky)*, vol. 4, pp. 9–16.

11. Chorna, M.V. and Shumilo, O.S. (2016), “Principles, functions and methods of managing the economic security of a retail enterprise”, *Ekonomichna stratehiia i perspektyvy rozvytku sfery torhivli ta posluh*, vol. 2(24), pp. 74–86.

12. Yaroshevych, N.B. and Dubravskiyi, A.V. (2025), “The influence of the enterprise business model on the structure of its economic security components”, *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk*, [Online], vol. 18, available at: <https://www.a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/1040> (Accessed 10 February 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 02.03.26

Прорецензовано / Revised: 10.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 20.03.26